

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

Legislația cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor necesită îmbunătățiri semnificative

paik · Thursday, March 3rd, 2016

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) îndeamnă factorii de decizie să modifice legislația cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor prin consolidarea statutului și responsabilizarea Inspecției Judiciare și reducerea etapelor și organelor implicate în examinarea sesizărilor cu privire la abaterile disciplinare ale judecătorilor.

CRJM a analizat Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor și practica de aplicare a acesteia în primul an de implementare și a elaborat documentul de politici publice *“Evaluarea necesităților de îmbunătățire a cadrului legal privind răspunderea disciplinară a judecătorului”*. Documentul evidențiază mai multe lacune ale sistemului actual de răspundere disciplinară a judecătorilor, care se datorează atât cadrului legal imperfect, cât și practicii problematice de aplicare a acestuia.

Legea nr. 178 a creat un mecanism prea complicat de răspundere disciplinară a judecătorilor. Astfel, o sesizare privind abaterile disciplinare ale judecătorilor poate trece prin cinci organe – Inspecția Judiciară, Completul de admisibilitate al Colegiului Disciplinar, Plenul Colegiului Disciplinar, Consiliul Superior al Magistraturii și Curtea Supremă de Justiție – dintre care, la o etapă sau alta, fiecare din acestea poate să anuleze decizia organului care a examinat anterior cauza disciplinară. Potrivit datelor oficiale, 72% din toate sesizările depuse în anul 2014 au fost respinse de Inspecția Judiciară ca vdit neîntemeiate. Dintre acestea doar 28% au fost contestate la completele de admisibilitate ale Colegiului Disciplinar. Deciziile de respingere emise de Inspecția Judiciară nu sunt publicate iar contestațiile împotriva acestora sunt respinse în proporție de 97%. La o examinare mai atentă a sesizărilor respinse ca vdit neîntemeiate se pare că Inspecția Judiciară, deși nu se încadrează în termenul legal prevăzut pentru respingerea sesizărilor ca vdit neîntemeiate, respinge un număr mare de sesizări din dorința de a reduce volumul de lucru al completelor de admisibilitate și al Plenului Colegiului Disciplinar. Într-un asemenea sistem, riscul de a respinge sesizări, care de fapt, sunt întemeiate, este mare.

În același timp, Inspecția Judiciară nu are competențe expres prevăzute de lege de a încadra faptele juridice imputate în sesizare și a înainta acuzarea disciplinară judecătorului. În rezultat, deseori membrul raportor al Colegiului Disciplinar este nevoit să acționeze ca acuzator împotriva judecătorului, deși ar trebui să fie neutru, iar reprezentantul Inspecției Judiciare are o prezență formală la ședință. Un asemenea sistem afectează atât drepturile judecătorului cât și capacitatea

sistemului de a se auto-responsabiliza.

În primul an de implementare a Legii nr. 178, statistica a arătat că rata de intentare a procedurilor disciplinare, în anul 2015, a scăzut cu aproape 27% în comparație cu anul 2014, deși cercul subiecților care depun sesizări s-a extins. Astfel, dacă în anul 2014 era intentată o cauză la fiecare 48 de petiții disciplinare, atunci în anul 2015 s-a intentat o cauză la fiecare 61 de sesizări. Mai mult, și rata de sancționare a judecătorilor a scăzut de patru ori. În condițiile în care, potrivit ultimelor sondaje, în jur de 75% din populație nu au încredere în sistemul justiției, o scădere atât de mare a ratei de sancționare este greu de explicat altfel decât printr-un mecanism mult prea complicat și formalist de tragere la răspundere disciplinară.

La adoptarea Legii nr. 178 nu au fost luate în considerație recomandările Comisiei de la Veneția, precum și a unor experți naționali și internaționali. După un an de implementare, este oportună implicarea factorilor de decizie în evaluarea și îmbunătățirea sistemului de răspundere disciplinară a judecătorilor, astfel ca acesta să asigure într-un mod eficient responsabilizarea judecătorilor și să ajute la creșterea credibilității justițiabililor în justiție. Documentul “Evaluarea necesităților de îmbunătățire a cadrului legal privind răspunderea disciplinară a judecătorului” include o serie de recomandări. Acestea se referă în special la acordarea unei autonomii funcționale a Inspecției Judiciare față de CSM, a competenței de a verifica sesizările depuse și a le respinge pe cele care nu conțin indicii unei abateri disciplinare, precum și a prezenta învinuirea pe cauzele disciplinare direct în Plenul Colegiului Disciplinar. Pentru asigurarea responsabilității Inspecției Judiciare, dispozițiile de respingere a sesizărilor sau clasare a procedurilor disciplinare ale Inspecției Judiciare urmează a fi publicate pe pagina sa web și urmează a fi contestate la Completele Colegiului Disciplinar. În vederea asigurării unei proceduri echitabile și în termeni rezonabili, hotărârile Colegiului Disciplinar urmează a fi contestate direct la Curtea Supremă de Justiție.

În acest context, în documentul de politici publice “Evaluarea necesităților de îmbunătățire a cadrului legal privind răspunderea disciplinară a judecătorului”, Centrul de Resurse Juridice din Moldova propune un nou model al mecanismului de răspundere disciplinară a judecătorilor.

Documentul de politici publice “Evaluarea necesităților de îmbunătățire a cadrului legal privind răspunderea disciplinară a judecătorului” va fi lansat în cadrul unei mese rotunde la care sunt invitați reprezentanți ai Parlamentului, Ministerului Justiției, Consiliului Superior al Magistraturii, Colegiului Disciplinar, Curții Supreme de Justiție, ai comunității donatorilor și societății civile.

Textul integral al documentului poate fi descărcat [aici](#).

Evenimentul este gândit pentru a iniția discuții cu factorii de decizie și a impulsiona în acest fel procesul de îmbunătățire al legislației în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor.

Documentul de politici „Evaluarea necesităților de îmbunătățire a cadrului legal privind răspunderea disciplinară a judecătorului” a fost elaborat de Centrul de Resurse Juridice din Moldova în cadrul proiectului „Promovarea mecanismelor eficiente de responsabilizare a judecătorilor în Moldova””, cu susținerea financiară a Fundației Soros-Moldova.

This entry was posted on Thursday, March 3rd, 2016 at 11:32 am and is filed under [Noutăți](#).
You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and

pings are currently closed.